

Ocena Rady Nadzorczej mBanku S.A. na temat sytuacji spółki w ujęciu skonsolidowanym z uwzględnieniem adekwatności i skuteczności stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, zapewniania zgodności działalności z normami lub mającymi zastosowanie praktykami oraz audytu wewnętrznego

1. Działalność Grupy mBanku w 2023 roku

Rada Nadzorcza poddała analizie wyniki finansowe i kluczowe wskaźniki Grupy mBanku, uwzględniając uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne.

Rok 2023 przyniósł wyraźne wyhamowanie tempa wzrostu gospodarczego. Według wstępnych szacunków GUS, dynamika PKB w 2023 roku obniżyła się do 0,2% z 5,3% w 2022 roku. Inflacja osiągnęła szczyt na początku 2023 roku, a od lutego stopniowo spowalniała wskutek wygasania presji kosztowej wywołanej globalnym szokiem podażowym. Średnioroczna inflacja w 2023 roku wyniosła 11,4%. Wysokie stopy procentowe wpłynęły na spowolnienie aktywności na rynku kredytowym i wyraźny przyrost depozytów, głównie w wyniku napływu depozytów gospodarstw domowych, przy utrzymującej się dobrej sytuacji na rynku pracy. We wrześniu i październiku 2023 roku Rada Polityki Pieniężnej obniżyła stopę referencyjną NBP łącznie o 1 p.p.

Rada Nadzorcza mBanku w 2023 roku cyklicznie analizowała raporty przedkładane przez Zarząd oraz jednostki organizacyjne mBanku, w tym informacje przygotowywane na zlecenie Rady Nadzorczej w kwestiach istotnych z punktu widzenia oceny sytuacji spółki.

W 2023 roku Grupa mBanku wypracowała dochody w wysokości 10,8 mld zł. Jest to najwyższy poziom dochodów w historii. Głównym motorem wzrostu dochodów Grupy mBanku w 2023 roku był wynik z tytułu odsetek, który w ujęciu rocznym bez uwzględnienia wpływu wakacji kredytowych wzrósł o 21,7%. Rada Nadzorcza z uznaniem stwierdza, że osiągnięcie takiego wyniku odsetkowego było skutkiem efektywnego zarządzania marżą depozytową i kredytową w środowisku wysokich stóp procentowych. W konsekwencji marża odsetkowa wzrosła z 3,7% w 2022 do 4,2% w 2023 roku.

Wynik z tytułu opłat i prowizji w 2023 roku obniżył się o 9,6% w stosunku do 2022 roku, głównie wskutek wzrostu kosztów prowizyjnych oraz rezygnacji z części opłat pobieranych od klientów korporacyjnych za prowadzenie rachunków.

Grupa mBanku utrzymała wysoką efektywność kosztową. Wskaźnik kosztów do dochodów C/I za 2023 rok wyniósł 28,5%.

Koszt ryzyka w 2023 roku wyniósł 93 punkty bazowe wobec 69 punktów bazowych w 2022 roku. Na wzrost kosztu ryzyka wpłynęło głównie osłabienie koniunktury gospodarczej w Polsce, wyższe koszty obsługi kredytów oraz czynniki jednorazowe. Wskaźnik kredytów z utratą wartości (NPL) na 31 grudnia 2023 roku ukształtował się na poziomie 4,2% i był tylko nieznacznie wyższy niż przed rokiem.

Podobnie jak w poprzednich dwóch latach, istotnym obciążeniem wyników banku były koszty ryzyka prawnego związanego z walutowymi kredytami hipotecznymi. W 2023 roku ugruntowała się niekorzystna dla banków linia orzecznicza sądów,

przy jednoczesnym wysokim napływie nowych pozwów. Grupa mBanku ujęła w rachunku zysków i strat za 2023 rok koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi w wysokości 4,9 mld zł. Koszty te wynikały w głównej mierze z aktualizacji założeń dotyczących populacji będącej w sporze z bankiem, przewidywanego rozkładu wyroków sądowych, kosztu programu ugód oraz zmiany innych parametrów modelowych, w szczególności w następstwie orzeczenia TSUE w sprawie dotyczącej wynagrodzenia za korzystanie z kapitału w przypadku unieważnienia umowy kredytu walutowego. Rada Nadzorcza regularnie monitorowała postęp w realizacji programu ugód z kredytobiorcami, stanowiących alternatywę dla długotrwałych i kosztownych sporów sądowych. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku Bank podpisał z klientami ponad 13,3 tys. ugód.

W opinii Rady Nadzorczej, stopień pokrycia portfela kredytów CHF rezerwami na ryzyko prawne wynoszący na koniec 2023 roku 99,5% oraz kapitał Banku alokowany na segment „Walutowe Kredyty Hipoteczne”, świadczą o dobrym zabezpieczeniu banku na materializację ryzyka prawnego dotyczącego kredytów walutowych.

Grupa mBanku zakończyła 2023 rok zyskiem brutto w wysokości 970,6 mln zł. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy banku wyniósł 24,1 mln zł wobec straty netto - 702,7 mln zł odnotowanej w 2022 roku.

Faktyczne dokonania Grupy mBanku w 2023 roku znajdują odzwierciedlenie w wynikach finansowych głównego biznesu, czyli bez segmentu „Walutowe Kredyty Hipoteczne”. W 2023 roku główny biznes Grupy wygenerował zysk netto w wysokości 5 041,9 mln zł, dwukrotnie wyższy niż w 2022 roku. Wskaźnik zwrotu z kapitału ROE wyniósł 40,0%. Świadczy to o efektywnym wykorzystaniu unikalnych cech modelu biznesowego i dobrej perspektywie kontynuowania organicznego wzrostu i kreowania wartości dla akcjonariuszy.

Wskaźniki kapitałowe Grupy mBanku według stanu na 31 grudnia 2023 roku ukształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Współczynnik kapitału Tier I wyniósł 14,7%, a łączny współczynnik kapitałowy (TCR) 17,0%. Jednocześnie bufor w stosunku do minimalnych wymogów KNF dla współczynnika kapitału Tier I i współczynnika TCR powiększył się z 3,4-3,5 p.p. na koniec 2022 roku do 5,6-5,9 p.p. Do poprawy wskaźników kapitałowych przyczyniła się transakcja sekurytyzacji na portfelu detalicznych kredytów niehipotecznych o wartości ok. 10 mld zł, w ramach której nastąpiło przeniesienie na inwestorów istotnej części ryzyka kredytowego z portfela podlegającego sekurytyzacji.

Emisja zielonych obligacji senioralnych nieuprzywilejowanych o łącznej wartości nominalnej 750 mln euro w ramach Programu EMTN pozwoliła na spełnienie ze znaczną nadwyżką wymogów MREL.

Grupa mBanku ma komfortową pozycję płynnościową, odzwierciedloną przez wysokie poziomy wskaźników płynności LCR i NSFR oraz relację kredytów netto do depozytów na poziomie 61,2% według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Rok 2023 był kolejnym rokiem realizacji strategii Grupy mBanku na lata 2021-2025 „Od ikony mobilności do ikony możliwości”. Z uwagi na istotną zmianę uwarunkowań zewnętrznych i sytuacji na rynku finansowym od przyjęcia strategii w październiku 2021 roku, mających wpływ na działalność Grupy, Bank dokonał gruntownego przeglądu kierunków rozwoju i celów strategicznych. Rada Nadzorcza przyjęła do wiadomości raport o statusie realizacji strategii Grupy mBanku. Zaakceptowała modyfikacje celów finansowych oraz wybranych celów i miar biznesowych, przy utrzymaniu głównych kierunków rozwoju Grupy.

Integralną częścią Strategii Grupy mBanku jest strategia ESG. Zrewidowane aspiracje i główne kierunki działania z obszaru ESG w przekonaniu Rady Nadzorczej,

świadczą o determinacji Grupy w konsekwentnym uwzględnianiu aspektów społecznych, etycznych i środowiskowych w każdym obszarze działalności.

W 2023 roku Grupa kontynuowała cyfryzację, optymalizację i modernizację procesów, rozszerzyła zakres usług dostępnych w kanałach zdalnych, m.in. poprzez udostępnienie nowych funkcji w aplikacji mobilnej dla klientów detalicznych i aplikacji mBank Company Mobile dla klientów korporacyjnych oraz poprzez rozwój funkcjonalności zarządzania finansami osobistymi. Bank zwiększył udział kanałów cyfrowych w sprzedaży kredytów niehipotecznych i inicjowaniu procesów bankowych i oraz rozwijał rozwiązania dla e-Commerce. Działania te przyczyniają się do wzrostu bazy klientów mBanku, zarówno detalicznych, jak i korporacyjnych, w szczególności korzystających z aplikacji mobilnych. Jednocześnie w 2023 roku odnotowano wzrost satysfakcji i lojalności klienta mierzonego wskaźnikiem NPS (net promoter score).

Rada Nadzorcza z zadowoleniem obserwuje postępy Banku na drodze zrównoważonego rozwoju. W 2023 roku mBank promował i rozszerzał ofertę produktów, które wspierają klientów w zrównoważonej transformacji. Wspierał klientów m.in. poprzez wzrost udziału kredytów hipotecznych na zakup lub budowę energooszczędnych nieruchomości w wartości sprzedaży kredytów hipotecznych, rozszerzenie oferty o kredyt ekologiczny dla małych i średnich przedsiębiorstw współfinansowany przez Bank Gospodarstwa Krajowego i wzrost udziału Banku w finansowaniu projektów odnawialnych źródeł energii (OZE).

W 2023 roku mBank kontynuował prace nad ograniczaniem i raportowaniem śladu węglowego. Celem jest osiągnięcie zerowej emisyjności netto (net zero) w działalności własnej (zakres 1 i 2) do 2040 roku oraz transformacja ekspozycji kredytowych, tak aby osiągnęły net zero (zakres 3) do 2050 roku. Bank jest jedną z instytucji finansowych obecnych w Science Based Targets initiative (SBTi) – globalnej inicjatywie, która pomaga firmom wyznaczać ambitne cele w zakresie dekarbonizacji zgodne z aktualną wiedzą naukową o zmianach klimatu. Od 2022 roku Bank również należy do Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), dzięki czemu wyznaczy ślad węglowy portfela kredytowego zgodnie z najlepszymi standardami.

Bank jest bardzo dobrze postrzegany przez rynek przede wszystkim ze względu na wysoką jakość i zakres świadczonych usług, innowacyjność oferty, wysoki stopień digitalizacji, wykwalifikowany personel i zaangażowanie w obszarze ESG. Nowe pozycjonowanie marki mBanku pod hasłem „mBank. Technologia do usług” podkreśla, że wszystkie produkty i usługi tworzone są z myślą o wygodzie klientów, którzy zawsze mogą liczyć na wsparcie Banku.

Rada Nadzorcza docenia zaangażowanie Banku w przedsięwzięcia kulturalne, edukacyjne i społeczne, w tym współpracę z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy, promowanie edukacji matematycznej wśród dzieci i młodzieży oraz kampanię edukacyjną o bezpieczeństwie w sieci.

Reasumując, w ocenie Rady Nadzorczej ogólna sytuacja ekonomiczno-finansowa mBanku jest stabilna. Bank spełnia wszystkie wymogi bezpiecznego działania i adekwatności kapitałowej, płynności oraz zapewnia bezpieczeństwo środków powierzonych przez klientów. Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia wyniki osiągnięte w 2023 roku przez Bank i Grupę mBanku.

2. Ocena adekwatności i skuteczności stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, zapewniania zgodności działalności z normami lub mającymi zastosowanie praktykami oraz audytu wewnętrznego

Funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowane są na trzech niezależnych poziomach – liniach obrony.

System kontroli wewnętrznej wspomaga zarządzanie Bankiem poprzez przyczynianie się do zapewnienia skuteczności i efektywności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem oraz zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej obejmuje:

1. Funkcję kontroli, mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji. Funkcja jest realizowana w sposób systematyczny przez pracowników wszystkich szczebli organizacyjnych w ramach:
 - monitorowania stałego, polegającego na badaniu wybranych operacji lub czynności wykonywanych w Banku,
 - weryfikacji okresowej, polegającej na badaniu wybranych operacji lub czynności już wykonanych w celu sprawdzenia adekwatności i efektywności monitorowania stałego.
2. Komórkę do spraw zgodności, mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Zadania komórki do spraw zgodności realizowane są przez Departament Compliance.
3. Niezależną komórkę audytu wewnętrznego, mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej. Zadania niezależnej komórki audytu wewnętrznego realizowane są przez Departament Audytu Wewnętrznego.

Komisja ds. Audytu przekazuje Radzie Nadzorczej opinię o ocenie systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji Zarządu Banku o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, raportów o skuteczności funkcji kontroli, nieprawidłowościach znaczących i krytycznych oraz o statusie planów naprawczych, raportów o zarządzaniu ryzykiem braku zgodności oraz oceny z perspektywy audytu wewnętrznego, a także wyników audytów. Komisja uwzględnia w swojej opinii informacje od podmiotu dominującego, podmiotów zależnych, biegłego rewidenta oraz instytucji nadzorczych (np. KNF), a także od innych podmiotów zewnętrznych. Komisja ocenia działalność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego na podstawie corocznych raportów z działalności przedstawianych bezpośrednio przez Dyrektorów Departamentów Compliance i Audytu Wewnętrznego.

Departament Audytu Wewnętrznego uwzględniał w badaniach audytowych oraz ocenie systemu kontroli wewnętrznej zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem.

Dyrektorzy Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego na bieżąco podejmowali działania mające na celu zapewnianie odpowiednich zasobów kadrowych oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności pracowników tych jednostek.

Rada Nadzorcza, bazując na informacjach otrzymywanych w 2023 roku, ocenia adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego) w odniesieniu do stopnia złożoności działalności Banku, struktury organizacyjnej i systemu zarządzania ryzykiem, jako dostateczną. W ramach oceny systemu kontroli wewnętrznej Rada Nadzorcza, na podstawie opinii Komisji ds. Audytu, wskazała mocne strony systemu oraz obszary do dalszego doskonalenia. Rada Nadzorcza oceniła, że jednostki odpowiedzialne za funkcję kontroli, zarządzanie ryzykiem braku zgodności oraz audyt wewnętrzny realizowały swoje zadania zgodnie z regulacjami wewnętrznymi w sposób ciągły, a Zarząd Banku i Komisja ds. Audytu oraz Rada Nadzorcza dostawały odpowiednie raporty i informacje o efektach tych działań. Departament Compliance i Departament Audytu Wewnętrznego miały zapewnioną niezależność działania, określoną odpowiednio w Regulaminie funkcjonowania Departamentu Compliance oraz w Karcie Audytu. Podczas realizacji obowiązków pracownicy tych jednostek wykonywali czynności z zachowaniem niezależności i obiektywizmu, nie realizowali procesów, które podlegały ich kontroli, nie angażowali się w działalność, która mogłaby rodzić konflikt interesów z ich obowiązkami.

System zarządzania ryzykiem Grupy mBanku opiera się na koncepcji trzech linii obrony.

W Banku funkcjonują komitety ryzyka poszczególnych pionów biznesowych: Komitet Ryzyka Bankowości Detalicznej, Komitet Ryzyka Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej oraz Komitet Ryzyka Rynków Finansowych, które kształtują zasady zarządzania ryzykiem oraz określają apetyt na ryzyko w danej linii biznesowej. Zagadnienia dotyczące ryzyka są też istotnym tematem prac innych komitetów działających w Banku pod przewodnictwem członków Zarządu.

Bank posiada metodologie i procesy, w których ryzyka są identyfikowane i oceniane w celu określenia ich potencjalnego wpływu na bieżącą i przyszłą działalność. Kompleksowa struktura zarządzania ryzykiem uzupełniona jest spójnym systemem monitorowania i raportowania poziomu ryzyka oraz przekroczeń zdefiniowanych limitów. System raportowania obejmuje kluczowe szczeble zarządcze.

Rada Nadzorcza otrzymuje okresowe raporty przedstawiające ocenę poziomu zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczności działań podejmowanych przez Zarząd. W sprawach dotyczących ryzyka Rada Nadzorcza działa poprzez Komisję ds. Ryzyka, która sprawuje stały nadzór nad poszczególnymi rodzajami ryzyka, w szczególności nad ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem koncentracji), rynkowym, operacyjnym, płynności, reputacyjnym i biznesowym. Komisja wydaje rekomendacje w sprawach znaczących zaangażowań obciążonych ryzykiem pojedynczego podmiotu gospodarczego.

Prof. Agnieszka Słomka-Gołębiowska
Przewodnicząca Rady Nadzorczej